

## **ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

### **«Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ» հիմնադրամի հենակետային քոլեջի «Թիկնապահական գործ» մասնագիտության «Մասնագիտական» առարկայի ընդունելության քննության**

#### **Թեմա՝ ՀՀ զինված ուժերի և ռազմարվեստի պատմություն**

1. Նախնական զինվորական պատրաստության էությունը, խնդիրները, օրենսդրական հիմքերը:
2. ՀՀ զինված ուժերի խնդիրները, կառուցվածքը: Հայկական բանակը հին և միջին դարերում: Աստիճանաբաշխումը, սպառազինությունը:
3. Բանակի խնդիրները հին դարերում, համալրման և մարտական պատրաստության կարգը:
4. ՀՀ զինված ուժերի ղեկավարման համակարգը:
5. ՀՀ պետական խորհրդանշաններ: Պետական օրհներգը: Պետական զինանշանը: Պետական դրոշմը:
6. ՀՀ զինված ուժերի զինանշանը:
7. Զորամասի մարտական դրոշմը: Զինվորական երգում տալու կարգը:
8. Բանակի երգը:
9. Հայ զինվորականի վարքականոնը:
10. Հաղթական ճակատամարտեր ( Սարդարապատ, Բաշ-Ապարան, Ղարաբաղի խառնուրդ):
11. Հայկական ռազմական կազմավորումները 17-18-րդ դարերում:
12. Հայաստանի Հանրապետության բանակը 1918-1920թթ.: Բանակի կառուցվածքը և սպառազինությունը:
13. Հայ զորավարների դերը Հայաստանի Առաջին Հանրապետության բանակի ստեղծման գործում:

#### **Թեմա՝ ՀՀ զինված ուժերի համազորային կանոնագրքեր**

1. ՀՀ զինված ուժերի կանոնագրքերի գործառության ոլորտները:
2. Զինծառայողների իրավունքները և ընդհանուր պարտականությունները:
3. ՀՀ զինված ուժերի զինվորական կոչումներ: Պետեր և ենթականեր:
4. Հրաման և կարգադրություն: Զինվորական ողջույն:
5. Զինվորական քաղաքավարության կանոնները:
6. Զինվորական երգում տալու կարգը:
7. Զինորական կարգապահության էությունը:
8. Խրախուսանքներ: Կարգապահական տույժեր:
9. Զինվորական պատասխանատվության տեսակները: Պատասխանատվություն հրամանը չկատարելու և զորամասը ինքնակամ լքելու համար:

#### **Թեմա՝ Մարտավարության հիմունքներ**

1. Ժամանակակից համազորային մարտ, բնութագիրը, տեսակները, հիմնական սկզբունքները:
2. Մարտական ապահովման տեսակները: Մոտոհրաձգային ջոկի երթակարգը և մարտակարգը:
3. Մոտոհրաձգային ջոկի կազմը և մարտական հանարավորությունները:
4. Մոտոհրաձգային ջոկի սպառազինությունը և հնարավորությունները տանկերի և զրահամեքենաների դեմ պայքարելիս:

5. Զինվորի գործողությունները մարտի ժամանակ: Զինվորը պաշտպանությունում, հարձակման ժամանակ, որպես դիտորդ:
6. Հակառակորդի զննման կարգը, նրա դիրքի որոշումը և զեկուցումը հրամանատարին:
7. Պայքար հակառակորդի տանկերի, զրահամեքենաների դեմ: Դրանց բնութագրերը և խոցելի տեղերը:
8. Մարտավարական պայմանական նշաններ:
9. Հարակից երկրների զինված ուժերի կառուցվածքը և սպառազինությունը:

#### **Թեմա՝ Կրակային պատրաստություն**

1. Կալաշնիկովի ավտոմատի հիմնական տեսակները, մարտական հատկությունները:
2. Կալաշնիկովի ավտոմատի հիմնական մասերն ու մեխանիզմները, դրանց դերն ու աշխատանքը:
3. Հրաձգություն և նշանառություն:
4. Անվտանգության կանոններ:

#### **Թեմա՝ Շարային պատրաստություն**

1. Շարքեր: Շարքի տեսակները, նրա բաղկացուցիչ մասերը:
2. Շարքի կառավարումը:
3. Շարային կեցվածք: Զինվորի պարտականությունները շարք կանգնելուց առաջ և շարքում:
4. Շարային վարժաձևեր:
5. Զինվորական ողջույնի կատարումը:

#### **Թեմա՝ Ռազմական տեղագրություն**

1. Տեղանքի տարատեսակները և մարտավարական հատկանիշները:
2. Կողմնացույց: Կողմնորոշում տեղանքում առանց քարտեզի: Հորիզոնի կողմերի որոշման եղանակները:
3. Մագնիսական ազիմուտ: Մագնիսական ազիմուտի որոշելը: Ազիմուտով շարժվելը:
4. Տեղագրական քարտեզ:
5. Տեղագրական քարտեզի պայմանական նշանները, մասշտաբ:
6. Ռելիեֆի և տեղական առարկաների պատկերումը տեղագրական քարտեզի վրա:

#### **Թեմա՝ Միջազգային մարդասիրական իրավունք**

1. Միջազգային մարդասիրական իրավունքի էություն:
2. Մարտական գործողությունների վարման արգելված եղանակներն ու միջոցները:
3. Հիվանդների, վիրավորների ու կազմավորումների պաշտպանությունը:
4. Բժշկական հաստատությունների ու կազմավորումների պաշտպանությունը:

Միջազգային իրավունքով պաշտպանված բժշկական հաստատությունների տարբերանշանները:

## **Թեմա՝ Անվտանգ կենսագործունեություն**

1. Արտակարգ իրավիճակներ:
2. Բնակչության պաշտպանության պետական միասնական համակարգը:
3. Բնական բնույթի արտակարգ իրավիճակները և բնակչության պաշտպանությունը:
4. Տեխնաձին բնույթի արտակարգ իրավիճակները և բնակչության պաշտպանությունը:
5. Վթարներ ուժեղ ներգործող թունավոր նյութերի արտանետում:
6. Վթարներ ռադիոակտիվ նյութերի արտանետումով:
7. Հիդրոդինամիկական վթարներ:

## **Թեմա՝ Առաջին բուժօգնություն**

1. Առաջին բուժօգնության նպատակը, խնդիրները և ծավալը: Ցուցաբերման առանձնահատկությունները:
2. Առաջին բուժօգնություն ցուցաբերողի պարտականությունները:
3. Տուժածի վիճակի գնահատումը և հրատապ գործողությունների փուլերը:
4. Ներքին արյունահոսության ժամանակ ցուցաբերվող առաջին բուժօգնությունը:
5. Առաջին բուժօգնությունը արտակարգ իրավիճակներում:
6. Կենսական կարևոր օրգանների գործունեության խանգարումներ: Գաղափար օրգանիզմի կենսագործունեությունն ապահովող ֆունկցիաների մասին:
7. Գիտակցության խանգարումներ:
8. Շնչառության խանգարումներ:
9. Վերին շնչուղիների խցանումը օտար մարմիններով:
10. Սրտի աշխատանքի խանգարումներ: Արյան շրջանառության սուր խանգարումներ:
11. Սահմանային (տերմինալ) վիճակներ:
12. Հետվերակենդանացման բարդություններ:
13. Բաց և փակ կտրվածքների ժամանակ ցուցաբերվող առաջին բուժօգնությունը:
14. Զարկերակային արյունահոսության ժամանակ ցուցաբերվող առաջին բուժօգնությունը:
15. Թունավոր գազերից առաջացած շնչափնդության ժամանակ ցուցաբերված առաջին բուժօգնությունը:

## **Թեմա՝ Առողջ ապրելակերպ**

1. Հասկացություն առողջության մասին:
2. Հասկացություն վալեոլոգիայի մասին:
3. Հասկացություն առողջության բաղադրիչների մասին:
4. Առողջությունը կազմող մակարդակները:
5. Առողջության գործոնները:
6. Հասկացություն առողջ ապրելակերպի մասին:
7. Առողջ ապրելակերպի կառուցվածքը կազմող բաղադրիչները:
8. Սնունդը և առողջությունը:
9. Ռացիոնալ սնունդ:
10. Օրգանզմի անհրաժեշտ նյութերը:
11. Հիմնական սննդային նյութերը:
12. Վիտամիններ և հանքային աղերի միացությունները:
13. Սթրեսը և առողջությունը:
14. Սթրեսի տեսակները:

15. Սթրեսի գործոնները:

16. Սթրեսի վերահսկման միջոցները:

17. Սթրեսի հարմարման կամ ադապտացիայի փուլերը:

### **ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

«Մասնագիտական» առարկայի քննական հարցաշարի պահանջների հիմք է հանդիսացել Հանրակրթական դպրոցի «Նախնական զինվորական պատրաստություն» 8-9 դասարաններ, առարկայի չափորոշիչը և ծրագիրը, Երևան, «Աստղիկ գրատուն», հրատարակչություն, Երևան – 2010, Վ.Օհանյան, Լ.Ղազարյան, Ս. Մարգարյան և այլն:

«Մասնագիտական» առարկայի քննական հարցաշարի պահանջների հիմք է հանդիսացել «Առողջ ապրելակերպի դասավանդման մեթոդական հիմունքները» հանրակրթական դպրոցում, Ուսումնական ձեռնարկ, մաս 1, Երևան, 2015, 123 էջ, Հարությունյան Ա.Ա., Հակոբյան Ե.Ս., Գրիգորյան Յու.Գ.: